

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 17 stycznia 2012 r. (*)

Prawa autorskie – Społeczeństwo informacyjne – Dyrektywa 2001/29/WE – Artykuł 5 ust. 1 i 5 – Dzieła literackie i artystyczne – Zwielokrotnianie krótkich wycinków z utworów literackich – Artykuły prasowe – Zwielokrotnianie tymczasowe i przejściowe – Proces technologiczny, na który składa się skanowanie artykułów i następnie przekształcanie ich w pliki tekstowe, elektroniczne zwielokrotnianie i zapisywanie części zwielokrotnionego tekstu – Tymczasowe czynności zwielokrotniania stanowiące integralną i podstawową część procesu technologicznego – Cel tych czynności polegający na legalnym wykorzystaniu utworu lub przedmiotu objętego ochroną – Odrębne znaczenie ekonomiczne rzeczonych czynności

W sprawie C-302/10

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Højesteret (Dania) postanowieniem z dnia 16 czerwca 2010 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 18 czerwca 2010 r., w postępowaniu:

Infopaq International A/S

przeciwko

Danske Dagblades Forening,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, J. Malenovský (sprawozdawca), E. Juhász, G. Arestis i T. von Danwitz, sędziowie,

rzecznik generalny: V. Trstenjak,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Infopaq International A/S przez A. Jensena, advokat,
- w imieniu Danske Dagblades Forening przez M. Dahla Pedersena, advokat,
- w imieniu rządu hiszpańskiego przez N. Díaz Abad, działającą w charakterze pełnomocnika,

- w imieniu Komisji Europejskiej przez J. Samnaddę oraz H. Støvlbæka, działających w charakterze pełnomocników,

Trybunał, zamierzając orzec postanowieniem z uzasadnieniem zgodnie z art. 104 § 3 akapit pierwszy regulaminu postępowania,

wydaje następujące

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 5 ust. 1 i 5 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Infopaq International A/S (zwaną dalej „Infopaq”) a Danske Dagblades Forening (zwanym dalej „DDF”) dotyczącego oddalenia żądania Infopaq, które miało na celu stwierdzenie, że nie miała ona obowiązku uzyskania zgody podmiotów praw autorskich na dokonanie czynności zwielokrotniania artykułów prasowych w drodze zautomatyzowanego procesu polegającego na ich skanowaniu i przekształcaniu w pliki cyfrowe, a następnie na elektronicznym przetwarzaniu tych plików.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 W motywach 4, 9–11, 21, 22, 31 i 33 dyrektywa 2001/29 stanowi:
 - „(4) Zharmonizowane ramy prawne w zakresie praw autorskich i pokrewnych, poprawiając pewność prawną, a zarazem zapewniając wysoki poziom ochrony własności intelektualnej, sprzyjają poważnym inwestycjom w twórcze i nowatorskie działania, a w szczególności w infrastrukturę sieci [...]
 - [...]
 - (9) Wszelka harmonizacja praw autorskich i pokrewnych opiera się na wysokim poziomie ochrony, odkąd prawa te mają zasadnicze znaczenie dla twórczości intelektualnej. [...]
 - (10) Autorzy i artyści wykonawcy, aby móc kontynuować swoją twórczą i artystyczną pracę, muszą otrzymywać stosowne wynagrodzenie za korzystanie z ich utworów [...]
 - (11) Skuteczny i ścisły system ochrony praw autorskich i pokrewnych jest jednym z głównych sposobów zapewniających powstawanie twórczości kulturalnej w Europie i uzyskanie niezbędnych środków oraz zachowanie niezależności i godności dla twórców i artystów wykonawców.

[...]

- (21) Niniejsza dyrektywa powinna określić zakres czynności objętych prawem do zwielokrotnienia utworu, w odniesieniu do różnych beneficjentów. Należy to określić zgodnie z *acquis communautaire*. W celu zapewnienia bezpieczeństwa prawnego w obrębie rynku wewnętrznego w sposób szeroki należy określić definicje tych czynności.
- (22) W celu właściwego wsparcia dla upowszechniania kultury nie można zrezygnować ze ścisłej ochrony praw autorskich i tolerować nielegalnych form dystrybucji sfałszowanych lub pirackich utworów.

[...]

- (31) Należy zabezpieczyć właściwą równowagę praw i interesów między różnymi kategoriami podmiotów praw autorskich, jak również między nimi a użytkownikami przedmiotów objętych ochroną. [...]

[...]

- (33) Od wyłącznego prawa do zwielokrotnienia utworu powinien być uczyniony wyjątek mający na celu zezwalanie na niektóre tymczasowe czynności zwielokrotniania, które mają charakter przejściowy lub dodatkowy, stanowią integralną i podstawową część procesu technologicznego i wykonywane są wyłącznie w celu albo skutecznej transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika, albo w celu umożliwienia legalnego wykorzystania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną. Dane czynności zwielokrotniania nie powinny mieć same w sobie żadnej wartości ekonomicznej. O ile spełniają one te warunki, wyjątek ten obejmuje czynności pozwalające na przeglądanie, jak również czynności wprowadzania do pamięci podręcznej, w tym czynności, które umożliwiają skuteczne funkcjonowanie systemów transmisji, z zastrzeżeniem, że pośrednik nie zmieni informacji i nie będzie utrudniał legalnego wykorzystania technologii, powszechnie uznanej i stosowanej przez przemysł, w celu uzyskania danych w sprawie wykorzystania informacji. Korzystanie jest uważane za legalne, jeżeli zezwala na nie podmiot praw autorskich lub nie jest ono ograniczone przez prawo”.

4 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 2001/29 stanowi:

„Niniejsza dyrektywa dotyczy ochrony prawnej praw autorskich i pokrewnych w ramach rynku wewnętrznego, ze szczególnym uwzględnieniem społeczeństwa informacyjnego”.

5 Na podstawie art. 2 lit. a) owej dyrektywy:

„Państwa członkowskie przewidują wyłączne prawo do zezwalania lub zabraniać bezpośredniego lub pośredniego, tymczasowego lub stałego zwielokrotniania utworu, przy wykorzystaniu wszelkich środków i w jakiegokolwiek formie, w całości lub częściowo:

a) dla autorów – w odniesieniu do ich utworów [...]”.

6 Artykuł 5 rzeczonyj dyrektywy stanowi:

„1. Tymczasowe czynności zwielokrotniania określone w art. 2, które mają charakter przejściowy lub dodatkowy, które stanowią integralną i podstawową część procesu technologicznego i których jedynym celem jest umożliwienie:

- a) transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika, lub
- b) legalnego korzystania

z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną i które nie mają odrębnego znaczenia ekonomicznego, będą wyłączone z prawa do zwielokrotniania określonego w art. 2.

[...]

3. Państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki lub ograniczenia w odniesieniu do praw określonych w art. 2 i 3 w następujących przypadkach:

[...]

- c) zwielokrotniania przez prasę, publicznego udostępniania utworów i podawania do publicznej wiadomości aktualnych artykułów na tematy gospodarcze, polityczne lub religijne oraz utworów nadawanych lub innych przedmiotów objętych ochroną tego samego rodzaju, chyba że korzystanie z nich zostało zastrzeżone i o ile zostanie wskazane źródło, włączając nazwisko autora, lub korzystanie z utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną w powiązaniu ze złożeniem sprawozdania o aktualnych wydarzeniach, w granicach uzasadnionych celem informacji, o ile zostanie podane źródło, łącznie z nazwiskiem autora, poza przypadkami, w których okaże się to niemożliwe;
- d) cytowania do celów takich jak słowa krytyki lub recenzji, o ile dotyczy ono utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, który został już prawnie podany do publicznej wiadomości, o ile zostanie podane źródło, łącznie z nazwiskiem autora, poza przypadkami, w których okaże się to niemożliwe oraz o ile korzystanie odbywa się zgodnie z uczciwymi praktykami i w rozmiarze usprawiedliwionym przez szczególny cel;

[...]

5. Wyjątki i ograniczenia przewidziane w ust. 1, 2, 3 i 4 powinny być stosowane tylko w niektórych szczególnych przypadkach, które nie naruszają normalnego wykorzystania dzieła lub innego przedmiotu objętego ochroną ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich”.

Prawo krajowe

7 Artykuł 2 i art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 zostały transponowane do duńskiego porządku prawnego w drodze przyjęcia art. 2 i art. 11a ust. 1 lov n° 395 om ophavsret (ustawy nr 395 o prawie autorskim) z dnia 14 czerwca 1995 r. (*Lovtidende* 1995 A,

s. 1796), zmienionej i ujednoliconej w szczególności przez lov n° 1051 (ustawę nr 1051) z dnia 17 grudnia 2002 r. (*Lovtidende* 2002 A, s. 7881).

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

- 8 Przedmiotem działalności Infopaq jest monitorowanie i analiza prasy, co polega zasadniczo na sporządzaniu streszczeń wybranych artykułów z duńskiej prasy codziennej oraz rozmaitych periodyków. Selekcja artykułów dokonywana jest według zakresów tematycznych ustalonych przez klientów i jest ona przeprowadzana w drodze procesu zwanego „pozyskiwaniem danych”. Streszczenia są przekazywane klientom za pośrednictwem poczty elektronicznej.
- 9 DDF jest stowarzyszeniem wydawców duńskich gazet codziennych, którego zadaniem jest w szczególności udzielanie jego członkom pomocy w zakresie wszelkich kwestii związanych z prawami autorskimi.
- 10 W 2005 r. DDF uzyskało informację, że Infopaq dokonuje przetwarzania w celach handlowych artykułów pochodzących z publikacji bez uzyskania zgody podmiotów praw autorskich do tych artykułów. Uznając, że uzyskanie takiej zgody jest niezbędne dla przetwarzania artykułów w drodze wspomnianego procesu, DDF przekazało Infopaq swoje stanowisko w tej sprawie.
- 11 Proces pozyskiwania danych obejmuje pięć następujących etapów, które zdaniem DDF jednocześnie prowadzą do czterech czynności zwielokrotniania artykułów prasowych.
- 12 W pierwszej kolejności publikacje, o które chodzi, są ręcznie rejestrowane przez współpracowników Infopaq w elektronicznej bazie danych.
- 13 W drugiej kolejności przed przystąpieniem do skanowania tych publikacji odcinany jest ich grzbiet, tak aby wszystkie strony stanowiły odrębne arkusze. Część publikacji, która ma podlegać przetworzeniu, jest wybierana z bazy danych i następnie poddawana skanowaniu. Czynność ta pozwala utworzyć plik w formacie TIFF („Tagged Image File Format”) dla każdej ze stron publikacji (zwany dalej „plikiem TIFF”). Po zakończeniu tej czynności plik TIFF przesyłany jest do serwera OCR („Optical Character Recognition”) (optyczne rozpoznawanie znaków).
- 14 W trzeciej kolejności serwer OCR przekształca pliki TIFF w dane, które mogą podlegać przetwarzaniu cyfrowemu. Podczas tego procesu obraz każdej litery jest przekształcany w kod cyfrowy, który wskazuje komputerowi informację na temat rodzaju znaku. Przykładowo: obraz liter „TDC” jest przekształcany w dane, które komputer może traktować jak litery „TDC” i zapisać je w formacie, który może zostać rozpoznany przez system komputera. Dane te są zapisywane jako plik tekstowy, który może być odczytywany przez jakikolwiek edytor tekstu (zwany dalej „plikiem tekstowym”). Proces OCR kończy się usunięciem pliku TIFF.
- 15 W czwartej kolejności plik tekstowy jest poddawany analizie w celu wyszukania uprzednio określonego słowa kluczowego. W każdym przypadku tworzony jest plik określający tytuł, sekcję publikacji i numer strony, na której znajduje się słowo kluczowe, oraz wyrażona w procentach od 0 do 100 wartość mająca za zadanie

wskazanie jego miejsca w tekście, co ułatwia czytanie artykułu. W celu dalszego ułatwienia wyszukiwania w trakcie czytania artykułu słowo kluczowe jest podawane wraz z pięcioma słowami, które je poprzedzają, i z pięcioma słowami, które następują po nim (zwane dalej „wycinkiem zawierającym 11 słów”). Proces ten kończy się usunięciem pliku tekstowego.

- 16 W piątej kolejności proces wyszukiwania kończy się stworzeniem wyniku wyszukiwania określającego wszystkie strony publikacji, na których znajduje się słowo kluczowe. Wynik wyszukiwania może przybierać następującą postać:

„4 listopada 2005 r. – Dagbladet Arbejderen, s. 3:

TDC: 73% »zbliżająca się sprzedaż grupy TDC, która zostanie prawdopodobnie przejęta przez«”.

- 17 Kwestionując twierdzenie, że prowadzenie takiej działalności wymaga uzyskania zgody podmiotów praw autorskich, Infopaq wniosła do Østre Landsret skargę przeciwko DDF, w której domagała się nakazania uznania przez to ostatnie, że Infopaq jest uprawniona do przeprowadzania wyżej wymienionego procesu bez konieczności uzyskania zgody tego stowarzyszenia zawodowego czy też jego członków. W następstwie oddalenia tej skargi przez Østre Landsret Infopaq wniosła odwołanie do sądu krajowego.
- 18 Zdaniem sądu krajowego bezsporne jest, że zgoda podmiotów praw autorskich nie jest wymagana w celu prowadzenia działalności w zakresie monitorowania prasy i sporządzania streszczeń, pod warunkiem że działalność ta polega na fizycznej lekturze każdej publikacji przez człowieka, na wyborze mających znaczenie artykułów na podstawie uprzednio określonych słów kluczowych i na przesłaniu ręcznie sporządzonych wyników wyszukiwania osobom przygotowującym streszczenia ze wskazaniem słowa kluczowego w danym artykule i miejsca, które zajmuje ten artykuł w publikacji. Ponadto strony postępowania przed sądem krajowym zgadzają się co do okoliczności, że sporządzanie streszczeń jako takie jest zgodne z prawem i nie wymaga zgody podmiotów, którym przysługują odnośne prawa.
- 19 Nie kwestionuje się także tego, że rzeczony proces pozyskiwania danych obejmuje dwie czynności zwielokrotniania, a mianowicie tworzenie plików TIFF przy skanowaniu drukowanych artykułów oraz tworzenie plików tekstowych w wyniku przekształcania plików TIFF. Ponadto bezsporne jest, że proces ten prowadzi do zwielokrotniania części zeskanowanych artykułów prasowych, ponieważ wycinek zawierający 11 słów jest zapisywany w pamięci komputera i tych 11 słów znajduje się później na wydruku.
- 20 Strony postępowania przed sądem krajowym nie zgadzają się jednak w kwestii tego, czy dwie ostatnie z wyżej wymienionych czynności są czynnościami zwielokrotniania, o których mowa w art. 2 dyrektywy 2001/29. Ponadto istnieje między nimi spór odnośnie do tego, czy w danym przypadku wszystkie czynności, których dotyczy postępowanie przed sądem krajowym, powinny zostać objęte zakresem przewidzianego w art. 5 ust. 1 tej dyrektywy wyjątku od prawa do zwielokrotniania.
- 21 W tych okolicznościach Højesteret w dniu 21 grudnia 2007 r. postanowił zawiesić

postępowanie i skierować do Trybunału 13 pytań prejudycjalnych dotyczących wykładni art. 2 lit. a) oraz art. 5 ust. 1 i 5 rzeczony dyrektywy.

- 22 Trybunał odpowiedział na te pytania wyrokiem z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie C-5/08 Infopaq International, Zb.Orz. s. I-6569, w którym orzekł, po pierwsze, że czynność dokonywana w trakcie procesu pozyskiwania danych, polegająca na przechowywaniu w pamięci komputera wycinka zawierającego 11 słów oraz na wydrukowaniu tego wycinka, może wchodzić w zakres pojęcia częściowego zwielokrotniania w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2001/29, jeśli zwielokrotnione w ten sposób elementy stanowią wyraz własnej twórczości intelektualnej ich autora, przy czym kwestia ta podlega zbadaniu przez sąd krajowy. Po drugie, Trybunał doszedł do wniosku, że wprawdzie art. 5 ust. 1 owej dyrektywy pozwala wyłączyć z prawa do zwielokrotniania czynności zwielokrotniania, które mają charakter przejściowy lub dodatkowy, jednak ostatnia czynność procesu pozyskiwania danych, którego dotyczy postępowanie przed sądem krajowym, polegająca na dokonywaniu przez Infopaq wydruku wycinków zawierających 11 słów, nie jest taką czynnością mającą charakter przejściowy lub dodatkowy. W konsekwencji Trybunał uznał, że czynność ta i proces pozyskiwania danych, którego stanowi ona część, nie mogą być dokonywane bez zgody podmiotu praw autorskich.
- 23 W następstwie tego wyroku Højesteret uznał jednak, że nadal może być do niego złożony wniosek o orzeczenie w kwestii, czy Infopaq naruszył dyrektywę 2001/29, realizując rzeczony proces z wyłączeniem wydruku wycinków zawierających 11 słów, tj. ograniczając się do dokonania trzech pierwszych czynności zwielokrotniania. W konsekwencji Højesteret postanowił skierować do Trybunału następujące pytania prejudycjalne:
- „1) Czy etap procesu technologicznego, na którym następuje czynność zwielokrotniania, ma znaczenie dla oceny, czy stanowi ona »integralną i podstawową część procesu technologicznego« w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy [2001/29]?
 - 2) Czy czynność zwielokrotniania należy uznać za »integralną i podstawową część procesu technologicznego«, jeśli polega ona na ręcznym skanowaniu artykułów prasowych w całości, gdy następnie artykuły te w formie drukowanej są przekształcane w dane cyfrowe?
 - 3) Czy »legalne korzystanie« w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 obejmuje wszelkie formy korzystania, które nie wymagają zezwolenia podmiotu praw autorskich?
 - 4) Czy pojęcie »legalnego korzystania« w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 obejmuje skanowanie przez przedsiębiorstwo artykułów prasowych w całości, a następnie przetwarzanie zwielokrotnionego utworu do celów sporządzania streszczeń przez to przedsiębiorstwo, nawet gdy podmioty praw autorskich nie udzieliły zezwolenia na te czynności, jeśli pozostałe ustanowione w tym przepisie warunki zostały spełnione?

Czy dla udzielenia odpowiedzi na to pytanie istotna jest kwestia, czy po zakończeniu

procesu pozyskiwania danych te 11 słów jest przechowywane w pamięci?

- 5) Na podstawie jakich kryteriów należy dokonać oceny, czy tymczasowe czynności zwielokrotniania mają »odrębne znaczenie ekonomiczne« w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, jeśli spełnione są pozostałe warunki określone w tym przepisie?
- 6) Czy dokonując oceny tego, czy czynności te mają »odrębne znaczenie ekonomiczne« w rozumieniu art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, należy uwzględnić zwiększenie wydajności wynikające dla użytkownika z tymczasowych czynności zwielokrotniania?
- 7) Czy skanowanie przez przedsiębiorstwo artykułów prasowych w całości, a następnie przetwarzanie zwielokrotnionego utworu należy uznać za stanowiące »szczególne przypadki, które nie naruszają normalnego wykorzystania« rzeczonych artykułów oraz »nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich« w rozumieniu art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29, jeśli spełnione są pozostałe warunki określone w art. 5 ust. 1?

Czy dla udzielenia odpowiedzi na to pytanie istotna jest kwestia, czy po zakończeniu procesu pozyskiwania danych te 11 słów jest przechowywane w pamięci?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 24 Na mocy art. 104 § 3 akapit pierwszy regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odpowiedź na pytanie zadane w trybie prejudycjalnym może zostać w sposób jednoznaczny wyprowadzona z istniejącego orzecznictwa, Trybunał może, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, w każdym czasie orzec postanowieniem z uzasadnieniem, zawierającym odesłanie do odpowiedniego orzecznictwa. Ma to miejsce w niniejszej sprawie.

Uwagi wstępne

- 25 Zgodnie z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 czynności zwielokrotniania są wyłączone z ustanowionego w art. 2 prawa do zwielokrotniania tylko wtedy, gdy spełnionych jest pięć przesłanek, a mianowicie gdy dana czynność:
 - ma charakter tymczasowy;
 - ma charakter przejściowy i dodatkowy;
 - stanowi integralną i podstawową część procesu technologicznego;
 - za jedyny cel ma umożliwienie transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika lub umożliwienie legalnego korzystania z utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, oraz
 - nie ma odrębnego znaczenia ekonomicznego.
- 26 Po pierwsze, należy zauważyć, że przesłanki te mają charakter kumulatywny w takim

znaczeniu, iż niespełnienie jednej z nich skutkuje tym, że dana czynność zwielokrotniania nie jest wyłączona na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 z ustanowionego w art. 2 tej dyrektywy prawa do zwielokrotniania (ww. wyrok w sprawie Infopaq International, pkt 55).

- 27 Po drugie, z orzecznictwa Trybunału wynika, iż powyższe przesłanki należy poddawać ścisłej wykładni, gdyż art. 5 ust. 1 tej dyrektywy stanowi odstępstwo od ustanowionej w niej ogólnej zasady wymagającej każdorazowego uzyskania zgody podmiotu praw autorskich na zwielokrotnianie jego utworu objętego ochroną (zob. ww. wyrok w sprawie Infopaq International, pkt 56, 57; a także wyrok z dnia 4 października 2011 r. w sprawach połączonych C-403/08 i C-429/08 Football Association Premier League i in., Zb.Orz. s. I-9083, pkt 162).
- 28 W tych okolicznościach należy przeanalizować pytania prejudycjalne, w których sąd krajowy dąży do ustalenia, czy czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu technologicznego takiego jak ten, którego dotyczy postępowanie przed sądem krajowym, spełniają warunki 3–5 wymienione w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, a także warunki przewidziane w art. 5 ust. 5 tej dyrektywy. Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym nie dotyczy natomiast warunków 1 i 2 przewidzianych w art. 5 ust. 1 rzeczony dyrektywy, bowiem Trybunał wypowiedział się już w ich przedmiocie w pkt 61–71 ww. wyroku w sprawie Infopaq International.

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego, dotyczących warunku, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania powinny stanowić integralną i podstawową część procesu technologicznego

- 29 Poprzez pytania pierwsze i drugie, które należy analizować łącznie, sąd krajowy zasadniczo dąży do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają warunek, zgodnie z którym czynności te powinny stanowić integralną i podstawową część procesu technologicznego. W tym względzie zapytuje on w szczególności, czy należy uwzględnić etap procesu technologicznego, w którym następują te czynności, jak również okoliczność, że w rzeczonym procesie technologicznym występuje działanie człowieka.
- 30 Pojęcie „integralnej i podstawowej części procesu technologicznego” wymaga, aby tymczasowe czynności zwielokrotniania były w całości dokonywane w ramach przeprowadzania procesu technologicznego, a zatem aby nie były realizowane w całości lub w części poza tym procesem. Pojęcie to zakłada również, że realizacja tymczasowej czynności zwielokrotniania jest konieczna w tym sensie, że dany proces technologiczny nie może funkcjonować w sposób prawidłowy i skuteczny bez tej czynności (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Infopaq International, pkt 61).
- 31 Ponadto, zakładając, że art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 nie precyzuje, na jakim etapie procesu technologicznego powinny nastąpić tymczasowe czynności zwielokrotniania, nie można wykluczyć, że czynność taka otwiera lub zamyka ten proces.
- 32 Podobnie nic w tym przepisie nie wskazuje, że w procesie technologicznym nie może występować żadne działanie człowieka, a w szczególności, że wykluczone jest, aby

proces ten został wszczęty ręcznie, w celu doprowadzenia do pierwszej tymczasowej czynności zwielokrotniania.

- 33 W niniejszej sprawie należy przypomnieć, że dany proces technologiczny polega na dokonaniu elektronicznego i automatycznego wyszukiwania w artykułach prasowych oraz określeniu i wydobyciu z nich uprzednio zdefiniowanych słów kluczowych w celu nadania większej skuteczności sporządzaniu streszczeń artykułów prasowych.
- 34 W tych ramach następują kolejno trzy czynności zwielokrotniania. Są one realizowane poprzez utworzenie plików TIFF, następnie plików tekstowych i na koniec plików zawierających wycinki składające się z 11 słów.
- 35 W tym względzie przede wszystkim bezsporne jest, że żadna z tych czynności nie jest wykonywana poza rzeczonym procesem technologicznym.
- 36 Następnie, w świetle rozważań zawartych w pkt 30–32 niniejszego postanowienia, nie ma znaczenia, że ów proces technologiczny jest rozpoczynany ręcznym włożeniem artykułów prasowych do skanera w celu dokonania pierwszego tymczasowego zwielokrotniania – utworzenia plików TIFF – a zamykany tymczasową czynnością zwielokrotniania, czyli utworzeniem plików zawierających wycinki składające się z 11 słów.
- 37 Wreszcie należy stwierdzić, że omawiany proces technologiczny nie może funkcjonować w sposób prawidłowy i skuteczny bez danych czynności zwielokrotniania. Te ostatnie mają bowiem na celu ustalenie uprzednio określonych słów kluczowych w artykułach prasowych i wydobyć ich w sposób cyfrowy. Takie wyszukiwanie elektroniczne wymaga zatem przekształcenia tych artykułów z formy papierowej w dane cyfrowe, ponieważ przekształcenie takie jest konieczne do rozpoznania rzeczonych danych w celu określenia słów kluczowych i wydobywania ich.
- 38 Wbrew temu, co twierdzi DDF, wniosku tego nie potwierdza okoliczność, że można byłoby sporządzić streszczenia artykułów prasowych bez zwielokrotniania. W tym względzie wystarczy stwierdzić, że takie streszczenie jest wykonywane poza rzeczonym procesem, po nim, a zatem nie jest ono właściwe do oceny, czy taki proces może funkcjonować prawidłowo i skutecznie bez danych czynności zwielokrotniania.
- 39 W świetle powyższego na pytania pierwsze i drugie należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, iż tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają warunek, zgodnie z którym czynności te powinny stanowić integralną i podstawową część procesu technologicznego, niezależnie od okoliczności, że otwierają one i zamykają ów proces oraz że występuje w nich działanie człowieka.

W przedmiocie pytań trzeciego i czwartego, dotyczących warunku, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania powinny służyć jednemu celowi, tj. umożliwieniu albo transmisji utworu lub przedmiotu objętego ochroną w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika, albo legalnego korzystania z takiego utworu lub takiego przedmiotu

- 40 Poprzez pytania trzecie i czwarte, które należy analizować łącznie, sąd krajowy

w istocie dąży do ustalenia, czy art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu pozyskiwania danych takich jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym są zgodne z warunkiem, według którego czynności zwielokrotniania powinny służyć jednemu celowi, tj. umożliwieniu albo transmisji utworu lub przedmiotu objętego ochroną w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika, albo legalnego korzystania z takiego utworu lub takiego przedmiotu.

- 41 Przede wszystkim należy podkreślić, że dane czynności zwielokrotniania nie mają na celu umożliwienia transmisji w sieci wśród osób trzecich przez pośrednika. W tych okolicznościach należy zbadać, czy jedyny cel tych czynności polega na umożliwieniu legalnego korzystania z utworu lub przedmiotu objętego ochroną.
- 42 W tym względzie, jak wynika z motywu 33 dyrektywy 2001/29, korzystanie jest uważane za legalne, jeżeli zezwala na nie zainteresowany podmiot praw lub nie jest ono ograniczone przez mające zastosowanie przepisy (ww. wyrok w sprawach połączonych *Football Association Premier League i in.*, pkt 168).
- 43 W sprawie przed sądem krajowym należy stwierdzić, po pierwsze, że w sytuacji przywołanej przez ten sąd, w której zrezygnowano z ostatniej czynności procesu technologicznego pozyskiwania danych, tj. wydruku wycinków zawierających 11 słów, dany proces technologiczny obejmujący zatem utworzenie plików TIFF, plików tekstowych i plików obejmujących wycinki zawierające 11 słów ma na celu umożliwienie skuteczniejszego sporządzania streszczeń artykułów prasowych, a więc korzystanie z nich. Po drugie, z akt przedłożonych Trybunałowi nie wynika, aby wynik tego procesu technologicznego, tj. wycinek zawierający 11 słów, miał na celu umożliwienie innego korzystania.
- 44 W odniesieniu do legalnego lub nielegalnego charakteru rzeczzonego korzystania bezsporne jest, że na sporządzanie streszczeń artykułów prasowych w niniejszej sprawie nie wyraziły zgody podmioty praw autorskich do tych artykułów. Należy jednak stwierdzić, że działalność taka nie jest ograniczona przepisami Unii. Ponadto ze zgodnych twierdzeń Infopaq i DDF wynika, że sporządzanie rzeczzonego streszczenia nie stanowi działalności ograniczonej przepisami duńskimi.
- 45 W tych okolicznościach rzeczzonego korzystania nie można uważać za nielegalne.
- 46 Mając na względzie powyższe, na pytania trzecie i czwarte należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, iż tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, są zgodne z warunkiem, według którego czynności zwielokrotniania powinny służyć jednemu celowi, tj. umożliwieniu legalnego korzystania z utworu lub przedmiotu objętego ochroną.

W przedmiocie pytań piątego i szóstego, dotyczących warunku, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania nie powinny mieć odrębnego znaczenia ekonomicznego

- 47 Biorąc pod uwagę kontekst sprawy przed sądem krajowym w całości, a także zakres pytań poprzednich, pytania piąte i szóste należy rozumieć jako dążące do ustalenia, czy tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu pozyskiwania

danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają warunek przewidziany w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, zgodnie z którym czynności te nie powinny mieć odrębnego znaczenia ekonomicznego.

- 48 W tym względzie należy przypomnieć, że tymczasowe czynności zwielokrotniania w rozumieniu rzeczzonego art. 5 ust. 1 mają na celu umożliwienie dostępu do utworów objętych ochroną i korzystania z nich. Jako że te ostatnie mają wartość ekonomiczną, dostęp do nich i korzystanie z nich nieuchronnie nabierają znaczenia ekonomicznego (zob. podobnie ww. wyrok w sprawach połączonych *Football Association Premier League i in.*, pkt 174).
- 49 Ponadto, jak wynika z motywu 33 dyrektywy 2001/29, tymczasowe czynności zwielokrotniania – podobnie jak czynności umożliwiające „przeglądanie” i „wprowadzanie do pamięci podręcznej” – mają na celu ułatwienie korzystania z utworu lub uczynienie tego korzystania skuteczniejszym. Zatem nieodłączną cechą tych czynności jest umożliwienie zwiększenia wydajności w ramach takiego korzystania, a w konsekwencji spowodowanie wzrostu zysków lub obniżenia kosztów produkcji.
- 50 Jednak rzeczone czynności nie powinny mieć odrębnego znaczenia ekonomicznego w tym sensie, że korzyść ekonomiczna uzyskana z ich dokonania nie powinna być ani odmienna, ani odrębna od korzyści ekonomicznej uzyskanej z legalnego korzystania z danego utworu i nie powinna powodować dodatkowej korzyści ekonomicznej wykraczającej poza tę uzyskaną z rzeczzonego korzystania z utworu chronionego (zob. podobnie ww. wyrok w sprawach połączonych *Football Association Premier League i in.*, pkt 175).
- 51 Zwiększenie wydajności wynikające z dokonania tymczasowych czynności zwielokrotniania, takich jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, nie ma takiego odrębnego znaczenia ekonomicznego, jeżeli korzyści ekonomiczne uzyskane z ich stosowania są realizowane tylko podczas korzystania ze zwielokrotnionego przedmiotu, tak że nie są ani odmienne, ani odrębne od korzyści uzyskanych z korzystania z niego.
- 52 Natomiast korzyść uzyskana z tymczasowej czynności zwielokrotniania jest odmienna i odrębna, jeżeli autor tej czynności może osiągać zyski z tytułu gospodarczego wykorzystania samego tymczasowego zwielokrotniania.
- 53 Tak samo jest, gdy tymczasowe czynności zwielokrotniania prowadzą do zmiany zwielokrotnionego przedmiotu, takiego, jaki istniał w chwili rozpoczęcia danego procesu technologicznego, ponieważ rzeczone czynności nie mają na celu ułatwienia jego wykorzystania, lecz wykorzystanie innego przedmiotu.
- 54 W konsekwencji na pytania piąte i szóste należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, iż tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają warunek, zgodnie z którym czynności te nie powinny mieć odrębnego znaczenia ekonomicznego, jeżeli, po pierwsze, dokonanie tych czynności nie umożliwia osiągnięcia dodatkowych zysków wykraczających poza te osiągnięte z legalnego korzystania z utworu objętego ochroną

oraz, po drugie, tymczasowe czynności zwielokrotniania nie prowadzą do zmiany tego utworu.

W przedmiocie pytania siódmego, dotyczącego warunku, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania nie powinny naruszać normalnego wykorzystania utworu ani powodować nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich

- 55 Poprzez pytanie siódme sąd krajowy w istocie dąży do ustalenia, czy art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają warunek, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania nie powinny naruszać normalnego wykorzystania utworu ani powodować nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich.
- 56 W tym względzie wystarczy stwierdzić, że jeśli te czynności zwielokrotniania spełniają wszystkie warunki art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29, takie jak zostały zinterpretowane w orzecznictwie Trybunału, należy uznać, że nie naruszają one normalnego wykorzystania utworu ani nie powodują nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich (zob. ww. wyrok w sprawach połączonych *Football Association Premier League i in.*, pkt 181).
- 57 W konsekwencji na pytanie siódme należy odpowiedzieć, że art. 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, iż jeżeli tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonane w trakcie procesu pozyskiwania danych, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają wszystkie warunki przewidziane w art. 5 ust. 1 tej dyrektywy, powinny one być uważane za spełniające warunek, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania nie powinny naruszać normalnego wykorzystania utworu ani powodować nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich.

W przedmiocie kosztów

- 58 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł 5 ust. 1 dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym należy interpretować w ten sposób, że tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonywane w trakcie procesu zwanego „pozyskiwaniem danych”, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem**

krajowym:

- spełniają warunek, zgodnie z którym czynności te powinny stanowić integralną i podstawową część procesu technologicznego, niezależnie od okoliczności, że otwierają one i zamykają ów proces oraz że występuje w nich działanie człowieka;
 - są zgodne z warunkiem, według którego czynności zwielokrotniania powinny służyć jednemu celowi, tj. umożliwieniu legalnego korzystania z utworu lub przedmiotu objętego ochroną;
 - spełniają warunek, zgodnie z którym czynności te nie powinny mieć odrębnego znaczenia ekonomicznego, jeżeli, po pierwsze, dokonanie tych czynności nie umożliwia osiągnięcia dodatkowych zysków wykraczających poza te osiągnięte z legalnego korzystania z utworu chronionego oraz, po drugie, tymczasowe czynności zwielokrotniania nie prowadzą do zmiany tego utworu.
- 2) Artykuł 5 ust. 5 dyrektywy 2001/29 należy interpretować w ten sposób, że jeżeli tymczasowe czynności zwielokrotniania dokonane w trakcie procesu zwanego „pozyskiwaniem danych”, takie jak będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym, spełniają wszystkie warunki przewidziane w art. 5 ust. 1 tej dyrektywy, powinny one być uważane za spełniające warunek, zgodnie z którym czynności zwielokrotniania nie powinny naruszać normalnego wykorzystania utworu ani powodować nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich.

Podpisy

* Język postępowania: duński.